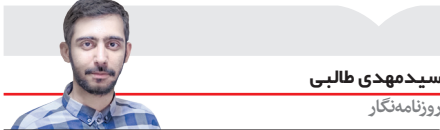

بازی پیچیده ترکیه در عراق و سوریه و افزایش تنش با یونان کدام استراتژی را محقق می‌کند؟

شطرنج امنیتی در مدیترانه

سیدمهدی طالبی

روزنامه‌نگار

موفقیت‌های پی‌درپی زمانی که با غرور همراه نشوند، می‌توانند مقدمه‌ای بر شکست باشند. اما نکته مهم آنجاست که باید دید در کجا نوار موفقیت‌ها گسسته شده و سلسله‌ای از ناکامی‌ها نمایان می‌شوند. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه یکی از همان افرادی است که توانسته موفقیت‌های پی‌درپی را برای کشورش رقم بزند. او را می‌توان یکی از موثرترین افراد در تاریخ ترکیه و عثمانی دانست که حتی بسیاری از حکام کشورهای جهان که موفق نامیده می‌شوند، قابل‌قیاس با اردوغان نیستند. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، یکی از این افراد است که توانسته مسکورا از بحران‌هایی که از سال ۱۹۹۰ و پس از فروپاشی شوروی دچارش شده بود، نجات دهد. وضعیت او چند تفاوت اساسی با اردوغان دارد. او تنها یک دهه پس از فروپاشی یکجای بلوک شرق و شوروی بر سرکار آمد، درحالی‌که اردوغان ۸ دهه پس از سقوط امپراتوری بیمار و ازهم گسیخته عثمانی بر سر کار آمد. علاوه‌بر این، فروپاشی شوروی، هیچ‌گاه با نابودی عثمانی یکسان نبود، زیرا این امپراتوری در پس سه دهه نزول تدریجی، به پایان خود رسید. از طرف دیگر پوتین وارث تمامی امکانات شوروی از سلاح‌های اتمی، تکنولوژی، ظرفیت‌های علمی، ده‌هزار مهندس و... شد.مقادیر فراوانی نفت و گاز نیز داشت. در مقابل اردوغان در کشوری برسر کار آمد که از دوران عثمانی تنها بدنامی برای ترکیه در اطرافش باقی مانده بود. با این حال مدیریت او موجب شد آنکارا به قدرتی غیرقابل‌مقایسه نسبت‌به دوران پیشازردوغان دست یابد. همین موفقیت‌ها باعث شده اردوغان دیگر خاک اصلی ترکیه را تنها محدوده عمل خود ندیده و کاری نیز با «سیاست تنش صفر» با همسایگان که زمانی بستر عمل حزب عدالت و توسعه بود، نداشته باشد. اردوغان می‌خواهد از سیستم مدیریت یکپارچه، رشد اقتصادی، اسماج ملی، تفکرات ایدئولوژیک اخوانی و توان نظامی‌اش برای احیای قدرت ترک‌ها در مناطق تحت تسلط عثمانی سابق استفاده کند. ترکیه تا به اینجای کار باوجود اشتباهات مکرر نشان داده پایه‌های قدرت مستحکمی داشته که توانسته همچنان خود را در بازی قدرت‌های بین‌المللی و منطقه‌ای حفظ کند. آنکارا البته تنها به حفظ خود در بازی قدرت اکتفا نکرده و یاد در زمین‌های بازی بیشتر، بزرگ‌تر، دورتر و پررقیب‌تر نیز گذاشته است.

در سوریه، ترکیه تنها بازیگری است که بخش اصلی سیاست‌های شکست خورده و با این حال همچنان در این کشور فعال است. عربستان، امارات، مصر، قطر و دیگر بازیگران سوریه، پس از ناکامی‌های عمیق، از میدان سوریه‌بیرون رفتند، اما ترک‌ها مانندند و به سیاست‌هایشان ادامه داده‌اند؛ سیاستی که باوجود شکست در بخش‌های اصلی، هنوز با اشغال مناطقی از استان‌های شمالی سوریه توسط ارتش ترکیه و گروه‌های تروریستی وابسته به آن زنده است. ترکیه برای پیاده کردن نقشه‌هایش در سوریه با اتلافی از بازیگران بزرگ در یک جبهه بود. آمریکا، اتحادیه اروپا و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس خواستار سقوط نظام دمشق بودند. ایین اتتلاف با صرف میلیاردها دلار، صدها هزار تروریست را به خاک سوریه کشاند و شدیدترین تحریم‌ها را نیز همزمان علیه آن تصویب کردند. درمقابل سوریه مدت‌ها تنها از حمایت رسمی ایران بهره می‌برد که بعدها روسیه نیز به آن افزوده شد. با شکست پروژه ائتلاف ضدسوری به رهبری غرب، اعضای پشت‌پرده‌تر آن همانند اتحادیه اروپا عقب‌تر رفته و بازیگرانی مانند عربستان و قطر نیز به‌طور مستقیم از معادلات سوریه حذف شدند. در این میان ترکیه به اقتضای سیاست‌های خود و به نمایندگی از غرب همچنان در بازی سوریه ماند و مجبور به ورود مستقیم‌تر به آن شد، به گونه‌ای که هم‌اکنون ارتش ترکیه نیز در شمال سوریه مستقر است. شکست پیشبرد سیاست‌های آنکارا آن‌هم در قالب ائتلافی سنگین وزن از قدرت‌های بین‌المللی اروپایی و آمریکایی و نیز قدرت‌های منطقه‌ای

در چارچوب کشورهای حاشیه جنوبی خلیج‌فارس در برابر ائتلافی کوچک‌تر شامل ایران، روسیه و سوریه، نتوانست درس مهم خود را به ترکیه بدهد. آنکارا به ابتکار آستانه با حضور ایران و روسیه پیوست تا اوضاع معادله سوریه را آرام و دستاورد‌هایش را برای مدتی تثبیت کند. اما جاه‌طلبی‌های اردوغان، پای ترکیه را به چند بازی دیگر آن‌هم به‌صورت همزمان باز کرده است. این بار عثمانی‌گرایی اردوغان تیغ را علیه دیگر محورهایی که زمانی با آنها در جنگ سوریه همراه بوده، کشیده است.

دریای مدیترانه و امنیتی سازی ترکیه

ترکیه باوجود صلح نسبی با ایران و روسیه و همچنین سوریه، این نکته را درنظر نگرفته که در پیش چشم آنها برای مدتی باوجود تفاهاات عملی، بازیگری توسعه‌طلب شناخته خواهد شد و به عبارت دیگر در این جبهه چهره ترکیه «امنیتی سازی» شده است. آنکارا بدون توجه به این نکته در چند زمین بازی ورود کرده که باعث شده در پیش چشم دیگر محورها نیز در معرض امنیتی سازی شدن قرار بگیرد. ترکیه در دریای مدیترانه در دو پرونده بزرگ با اروپا و کشورهای عربی درگیر است. پرونده نخست مربوط به تعیین مرزهای دریایی کشورهای در دریای مدیترانه شرقی که به دلیل پیدا شدن منابع گازی در آن از اهمیت بیشتری برخوردار شده است. از سال گذشته و به‌ویژه پس از تلاش‌های ترکیه، یونان و قبرس برای عملیات اکتشاف و حفاری گاز در دریا، تنش بین این سه کشور شدت گرفت، ولی پس از اعزام شناور تحقیقاتی «عروج رئیس» ترکیه در ۲۰ مرداد به آب‌های منطقه‌ای که یونان ادعای مالکیت بر آن را دارد، سطح تنش افزایش چشمگیری یافت. ترکیه در این پرونده به‌طور مستقیم با یونان، مصر، رژیم صهیونیستی و قبرس درگیر شده که اتحادیه اروپا و آمریکا نیز از آنها حمایت می‌کنند. حمایت این دو قدرت بین‌المللی از همسایگان ترکیه با اعزام ناوهای جنگی آمریکا و فرانسه برای تهدید ترکیه علنی شده است. اتحادیه اروپا حتی روز جمعه تهدید کرد که در صورت عدم پیشرفت در مذاکرات بین ترکیه و یونان، تحریم‌هایی را علیه آنکارا وضع خواهد کرد. آتن و آنکارا هر دو در روزهای گذشته رزمایش‌هایی را برای ارسال پیام به طرف مقابل برگزار کردند. ترکیه رزمایش خود را از روز شنبه در شرق دریای مدیترانه، به مدت دو هفته آغاز کرده و در واکنش به تلاش یونان برای درویر بر کردن محدوده آب‌های سرزمینی، «مولود چاوش اوغلو» وزیر خارجه ترکیه هشدار داده است که «این [اقدام یونان] می‌تواند منجر به جنگ شود.»

پرونده دوم ترکیه در دریای مدیترانه به لیبی مربوط است. آنکارا از

دولت وفاق ملی لیبی به رهبری فائز السراج به پایتختی طرابلس حمایت می‌کند که بخش‌هایی از غرب لیبی را در اختیار دارد. درمقابل بازیگران مهمی همانند فرانسه، روسیه، مصر، عربستان سعودی و امارات از ارتش ملی لیبی به فرماندهی خلیفه حفر مستقر در بنغازی حمایت می‌کنند که شرق، مرکز و بخش‌هایی از غرب لیبی را در اختیار دارد. ترکیه در پرونده لیبی نیز مجدد با روسیه درگیر شده و با محور کشورهای محافظه کار حاشیه جنوبی خلیج فارس نیز شاخ‌به‌شاخ شده است؛ محوری که مصر با جمعیت بیش از ۱۰۰ میلیونی در آن قرار دارد.

حمله به کرد‌ها و ارتش عراق

این تمام‌مساله ترکیه نیست. ترکیه با انجام حملات متعدد به شمال عراق باعث شده کشورهای عربی که دل خوشی از بغداد ندارند نیز بنابر قاعده سیاست و نیز تعصب عربی، مقابل آنکارا موضع‌گیری کنند. این حملات به بهانه سرکوب کرد‌ها انجام می‌شود؛ مساله‌ای که فارغ از اعراب، روابط ترکیه با کرد‌های منطقه را نیز ملتهب ساخته است. ترکیه با احداث پایگاه‌های متعدد نظامی در خاک عراق، وسعتی معادل کشور لبنان را در شمال این کشور اشغال کرده است. ترکیه همچنین با حمله به جلسه مشترک ارتش عراق با گروه‌های نظامی کرد در خاک عراق باعث کشته و زخمی شدن ده‌ها تن از نظامیان و غیرنظامیان عراقی شد که نام دو تن از فرماندهان ارشد ارتش عراق نیز در میان آنها بود.

اردوغان؛ افغانستان و یمن

ترکیه با درنظر گرفتن پرونده سوریه عملا در چشم قدرت‌های بین‌المللی مانند اتحادیه اروپا، آمریکا، روسیه و کشورهای عربی به‌عنوان قدرتی هرژمون‌طلب امنیتی سازی شده است. ترکیه حتی سعی داشته در دو پرونده‌ای که حضور در آنها برای ترکیه بسیار مشکل بوده نیز نقش آفرینی کند. اگر دخالت در سوریه، مدیترانه و حتی لیبی سختی در بعد فاصله و نفوذ ترکیه دارند، قطعا افغانستان و یمن واجد چنین شرایطی نیستند. با این حال ترکیه سعی کرده با نزدیکی به عبدالرشید دوستم سیاستمدار برجسته و جنگ‌سالار ازبک‌تبار، جای پایی در افغانستان باز کند. آنکارا همچنین با کمک قطر به دنبال ایجاد پایگاهی مطمئن با ایدئولوژی اخوانی در یمن است.

لبنان؛ نفوذناپذیر دربرابر آنکارا

نتیجه دخالت‌های کنترل‌نشده ترکیه را شاید بتوان در همکاری

نسبی محورهای متعارض در لبنان دید؛ جایی که جناح نزدیک به محور مقاومت و کشورهای اروپایی سعی کردند با مدارا با یکدیگر راه نفوذ ترکیه را مسدود کنند. بیروت پایتخت لبنان مرکز استان شامات عثمانی بوده است، با این حال باوجود طمع ورزی منطقه‌ای ترکیه، آنکارا در سال‌های اخیر موفق نشده به پرونده لبنان ورود پیدا کند. در این کشور طایفه شیعه با پشتیبانی از محور مقاومت مورد حمایت ایران هستند و در حال حاضر نیز بخشی از جامعه مسیحی و اهل تسنن نیز به محور مقاومت گرایش دارند. در سوی دیگر نیز بخش‌های باقی مانده مسیحیان مورد حمایت اروپا و آمریکا بوده و اهل تسنن نیز به‌طور کامل پیرو سعودی‌ها بوده‌اند. این بارگیری‌ها زمینی خالی برای ترکیه باقی نگذاشته بودند. ترکیه سعی کرده در سال‌های اخیر با کمک مراکز فرهنگی غیردولتی خود در مناطق سنی نشین شمال لبنان برای خود جای پای بیابد. آنکارا همچنین باضعف روزافزون سعودی‌ها و کاهش توجه‌ریاض به لبنان توانسته بخش‌های میانی حزب المستقبل وابسته به سعد حریری را به خود جذب کند. سعد حریری، نخست‌وزیر سابق لبنان فرزند رفیق حریری نخست‌وزیر اسبق این کشور است که هردو به‌همراه خانواده‌هایشان سال‌ها در عربستان زندگی کرده‌و تابعیت این کشور را دارند. شکست سعدالحریری در عرصه سیاسی لبنان و ناتوانی‌اش در مقابله با جریان مقاومت باعث شد سعودی‌ها از او ناامید شده و رفتارهای تندی با وی انجام دهند. بازداشت او در سال ۲۰۱۷ که با وساطت فرانسه پایان یافت، نمونه‌ای از این رفتارهای تند بوده است. ترکیه با بهره‌گیری از این کشمکش‌ها، بخشی‌هایی از حزب المستقبل را به همکاری با خود وا داشته، اما سطوح این همکاری‌ها هنوز مشخص نیست.

بنابر گفته برخی از تحلیلگران رفتارهای مثبت امانوئل مکرون در قبال حزب‌الله در جریان سفرش به بیروت و نیز واکنش مثبت این گروه و ایران به چنین سفری در راستای مقابله این دو محور رقیب با نفوذ ترکیه در لبنان است. رئیس‌جمهور فرانسه در بیروت برخلاف آمریکا علیه ایران و حزب‌الله موضع‌گیری نکرده و حتی گفته می‌شود قبل از سفرش آمریکا را نیز از چنین اقداماتی در قبال پرونده لبنان برحذر داشته است. مکرون همچنین برخلاف خواست جریان غرب‌گرای ۱۴ مارس در تنها دیدار خصوصی خود با فرانکسیون‌های مجلس و پیش از دیگران با «محمد رعد» رئیس فرانکسیون «وقایه مقاومت» وابسته به حزب‌الله دیدار کرد. او حتی برخلاف خواست آمریکا از طرح «دولت بیطرف» نامی نبرده و همراه با طرح سیاسی دیگر گروه‌های نزدیک به محور مقاومت خواستار تشکیل دولت «وحدت ملی» شد. در مقابل نیز سیدحسین نصرالله، دبیرکل

آگهی مناقصه عمومی

اداره کل نوسازی مدارس استان زنجان در نظر دارد اجرای پروژه‌های مشروحه ذیل را براساس تصویب‌نامه هیات وزیران و قانون برگزاری مناقصه به پیمانکاران تعیین صلاحیت شده سازمان برنامه و بودجه در رشته ابنیه و تاسیسات و تجهیزات با در نظر گرفتن ظرفیت آزاد خود و براساس فهرست بهای سال ۱۳۹۹ به صورت مناقصه عمومی یک مرحله‌ای و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس : www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. (شماره تلفن تماس جهت کسب اطلاعات و ثبت‌نام در سامانه ستاد: ۰۲۱۴۱۹۳۴) لذا پیمانکاران واجد شرایط می‌توانند جهت شرکت در مناقصه از ساعت ۸/۰۰ مورخ ۹۹/۶/۶ لغایت ساعت ۱۴/۰۰ مورخ ۹۹/۶/۱۲ به سایت مزبور مراجعه نمایند. آخرین مهلت ارائه قیمت پیشنهادی (هم به صورت فیزیکی و هم از طریق سامانه ستاد): تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۴/۰۰) مورخ ۹۹/۶/۲۲ می‌باشد.
پاکات مناقصات در مورخ ۹۹/۶/۲۳ به ترتیبی که در ذیل آمده است در کمیسیون به نشانی: زنجان - خیابان خرمشهر - روبه‌روی صدا و سیما ی مرکز زنجان (شماره تلفن تماس: ۰۲۴۳۳۰۳۴۵۰) و در ساعتی که در اسناد قید شده بازگشایی خواهد شد. (هزینه چاپ دو نوبت آگهی به عهده برگزارندگان مناقصه می‌باشد)
۱- استانداردسازی و تعمیرات اساسی سیستم گرمایش مدارس مناطق ۱۴ گانه استان زنجان با برآورد ۲۰,۸۳۹,۲۰۱ ریال به صورت فهرست بهایی و تضمین شرکت در مناقصه ۱,۹۴۲,۰۰۰ ریال (تمامی پایه‌های حقوقی رشته تاسیسات و تجهیزات) ۲- احداث دبستان ۲ کلاسه روستای زمان انگوران با برآورد ۶,۴۸۲,۲۱۴,۷۵۳ ریال به صورت زیربنایی (بخشنامه سرجمع جدید) و تضمین شرکت در مناقصه ۲۲۴,۲۰۰,۰۰۰ ریال (تمامی پایه‌های حقوقی و یک حقیقی رشته ابنیه و ساختمان) ۳- تکمیل مدرسه ابتدایی ۱۲ کلاسه ادهمی (کوی خرداد) زنجان با برآورد ۱۷,۳۲۵,۹۴۰,۱۹۳ ریال و به صورت زیربنایی (بخشنامه سرجمع جدید) و تضمین شرکت در مناقصه ۸۸۶,۸۰۰,۰۰۰ ریال (تمامی پایه‌های حقوقی رشته ابنیه و ساختمان) ۴- تکمیل مدرسه ۱۲ کلاسه نیک‌سازان زنجان با برآورد ۶۶,۲۷۰,۳۳۰,۶۷۹ ریال به صورت زیربنایی (بخشنامه سرجمع جدید) و تضمین شرکت در مناقصه ۳,۳۱۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال (تمامی پایه‌های حقوقی رشته ابنیه و ساختمان)

توضیح اینکه: پایه‌های ذکرشده بر مبنای برآورد مناقصه بوده و پس از بازگشایی پاکت پیشنهاد قیمت، ظرفیت و پایه پیمانکار شرکت‌کننده در مناقصه بررسی و در صورتی که پیشنهاد قیمت وی کمتر یا مساوی پایه و ظرفیت کاری وی باشد، پیشنهاد وی قبول خواهد شد لذا شرکت‌کننده در مناقصه بایستی این موضوع را در نظر بگیرد.

شناسه آگهی ۹۶۲۱۵۲

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش‌ها و توسعه و نوآوری
اداره کل نوسازی مدارس استان زنجان